

Vrijdag 17 mei 1918 – ochtendeditie

Berlijn, 16 mei. De koning van Beieren heeft bij het schouwen van zijn regimenten, die in de zware gevechten om de Kimmelberg schitterend werk hebben verricht, de volgende toespraak tot zijn troepen gehouden: Ik heb de daden van de divisie met trots gevolgd. Ze stond tegenover een zware taak, doch overal waar ze heeft ingegrepen, heeft ze zich onderscheiden en niet vergeten haar plicht te doen, doch eer en roem met haar naam verbonden. Ik heb velen van u in München gezien, doch niet allen en het verheugt mij dat ik u eindelijk samen kan begroeten. Ge komt zojuist uit een zware slag, waarin ge u op een roemrijke wijze hebt geweed en de Kimmel hebt veroverd. Ik zeg u mijn koninklijke dank. We wensen allen naar het vaderland te kunnen terugkeren, doch zullen verder strijden totdat de vijand tot de vrede geneigd is. Ge zijt uit verschillende delen van België afkomstig, doch allen hebben even dapper gestreden en zullen dat blijven doen tot de dag van de overwinning.

Havre, 16 mei. De regering zal vertegenwoordigd zijn op de bijeenkomst van Belgische kamerleden, die in juni te Parijs zal worden gehouden. Ze zal de afgevaardigden later te Sainte Adresse ontvangen.

Destrée.

Havre, 16 mei. De berichten, die hier zijn ingekomen, bevestigen dat Destrée, socialistisch kamerlid en Belgisch gezant in Rusland niet gewond is, toen hij uit Petersburg is gevluht. Hij verklaart dat de Finse regering, waarbij hij zijn toevlucht heeft gezocht, hem en de andere gezanten met gebrek aan achting heeft behandeld. Te Viborg werd hij bijna gewelddadig bejegend. De rode garde, met de bajonet op het geweer en de revolver in de hand bewaakte de trein, waarin hij zich bevond, als een konvooi gevangenen en bedreigde de

gezanten, die de trein wilde verlaten om naar het buffet te gaan of om zich van het ene rijtuig naar het andere te begeven.

Men meldt ons uit Oostburg:

Ook in de nacht van woensdag op donderdag is de bedrijvigheid der vliegers boven België zeer groot geweest. Er zijn weer een groot aantal bommen geworpen in en rond Brugge en Zeebrugge. Het afweergeschut der Duitsers was ook bijzonder hevig. Bij honderden zag men de granaten in de lucht uiteen springen. Te ruim 11 uur 's avonds passeerde ten zuiden van deze gemeente een vliegmachine van onbekende nationaliteit.

In het Belgisch Dagblad schrijft L. du Castillon in een beschouwing over de betekenis van de oorlog o.a. het volgende over België: de geschiedenis zal later boeken wat het gekost heeft, ter elfder ure, ik schrijf bijna ter twaalfder ure, een zelfs onvoldoende militaire hervorming door het parlement te doen goedkeuren. De jonge koning, die ingelicht was en sterke druk op de gekozenen der natie had uitgeoefend, schoot er bijna zijn populariteit bij in. De twee, drie ministers, die hem krachtdadig ter zijde hadden gestaan, waren als dusdanig ter dood veroordeeld, want de verkiezingen van mei 1914 waren tegen de militaire wet uitgevallen, tegen de verdediging van het land, ik schaam mij het hier te moeten schrijven.

De oorlog brak los. Zo bleven ze aan. Ze bleven echter met antimilitaristische collega's en een antimilitaristische kamer. Dit verklaart waarom België geen leger van een half, ja van een gans miljoen man heeft kunnen te been brengen, ook na de val van Luik. Dit verklaart ook waarom op vier augustus geen meer doeltreffende maatregelen aan de kamers werden voorgelegd om het land in een veel betere staat van verdediging te brengen. Nochtans zou de natie alles goedgekeurd hebben als het maar de nationale verdediging kon

bevorderen. De vaderlandse houding van de beide kamers op 4 augustus is niet voldoende geweest om het land te redden. De tranen, die we sommigen zagen storten, de kreten, die de meesten slaakten, waren voor de realisten en militairen slechts woorden. Er moest gehandeld worden. Nu dragen wij allen de schuld van dit gemis aan daadkracht.

Als men klaagt over het gemis aan energie en saamenhorigheid van sommige landsbestuurders, over de "poids morts" en dergelijke, moet men eerst de oorzaken van die toestand onderzoeken. Daarvan zijn niet alleen schuld de verkiezingen van mei 1914, maar het gemis aan durf dat onze politiek kenmerkt. Na de annexatie van Kongo had de regering van toen duidelijk moeten verklaren dat België alleen in de wereld stond, ontwapend, beloerd en begeerd door meer dan een grote mogendheid, en dus een sterk leger behoefde van 1908 af. Helaas zweeg men, vooral uit vrees voor Duitsland, van waar het gevaar vooral dreigde. Waarom zwegen zij die moesten spreken? Waarom hebben ze schrik van de kiezers en de keizer? Ha! Indien ze wat beter het edelmoedig Belgisch volk hadden gekend, zouden ze misschien hebben durven spreken. Een volk dat gedurende bijna vier jaar het meest verheven voorbeeld van zelfopoffering aan de wereld geeft, zou geluisterd hebben. De regering, wie ze ook was, zou 1 miljoen man, de ganse gewapende natie verkregen hebben om België te verdedigen. Bovendien zou niemand gevaar gelopen hebben een ministerportefeuille of een zetel te verliezen.

... Later zal men ieders verantwoordelijkheid vaststellen. Thans geldt het "niet resonieren", en gehoorzaam zijn plicht te vervullen om allen samen het vaderland te redden en de vijand zoveel mogelijk schade toe te brengen, overal waar men kan.

Vrijdag 17 mei 1918 – avondeditie

De grote slag in Frankrijk.

Berlijn, 17 mei. Officieel. Een vijandelijke monitor heeft Oostende beschoten en aanzienlijke verliezen onder de bevolking teweeggebracht.

Londen, 17 mei. Maurice zet in een artikel in de Daily Chronicle over de aanstaande derde Duitse aanval uiteen, dat de positie van de Engelsen in Vlaanderen altijd moeilijk is geweest, aangezien in dat gebied de wegen, die de hoofdadere van aanvoer zijn, evenwijdig met het front lopen, zodat elke opmars van de vijand de verbindingswegen van het geheel bedreigt. Bovendien heeft de vijand tijd gehad om meer manschappen en kanonnen uit Rusland aan te voeren. Maar de factoren, die in het voordeel van de geallieerden zijn, zijn, dat er nu meer Amerikanen en Italianen beschikbaar zijn. Bovendien zal het beginsel van Foch nopens zuinigheid met strijdkrachten, dat tot dusver ten gevolge heeft gehad, dat de Engelsen de voornaamste stoot te verduren hebben gehad en voortdurend tegen een overmacht in getal worstelen, nu zijn gunstige uitwerking doen voelen. Op 9 april ondernamen de Duitsers in Vlaanderen een aanval, die ongetwijfeld aanvankelijk bedoeld was als een bijkomstige operatie. Verlokt door het succes ervan, moesten zij hoe langer hoe meer hun verse divisies sterk aanspreken. Zodoende zijn ze nu veel zwakker voor de volgende stoot. Wij kunnen er nu zeker van zijn, dat Foch thans zijn reserves heeft, waar hij die nodig heeft, en daardoor zijn de geallieerden nu weer sterk.